

JOURNAL of SOCIAL and HUMANITIES SCIENCES RESEARCH (JSHSR)

Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi

Received/Makale Geliş 11.07.2021
Published /Yayınlanma 27.09.2021
Article Type/Makale Türü Research Article

Citation/Alıntı: Doğan, K., Alıçlı, Z.T. & Bahşi, L. (2021). Kılıç balığı avcılarının sosyo-ekonomik yapısı: İstanbul ili örneği. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(74), 2415-2427.
<http://dx.doi.org/10.26450/jshsr.2674>

Öğr. Gör. Kadir DOĞAN

<https://orcid.org/0000-0002-4601-776X>

İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi Yetiştiricilik ve Hastalıklar Bölümü, İstanbul / TÜRKİYE

Dr. Öğr. Üyesi Zahit Tuğrul ALIÇLI

<https://orcid.org/0000-0001-8195-206X>

İstanbul Üniversitesi Su Bilimleri Fakültesi Balıkçılık ve Su Ürünleri İşleme Teknolojisi Bölümü, İstanbul / TÜRKİYE

Leyla BAŞŞİ

<https://orcid.org/0000-0001-6028-8016>

Tarım ve Orman Bakanlığı, Beykoz İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, İstanbul / TÜRKİYE

KILIÇ BALIĞI AVCILARININ SOSYO-EKONOMİK YAPISI: İSTANBUL İLİ ÖRNEĞİ

SOCIO-ECONOMIC STRUCTURE OF SWORDFISH FISHERMEN: THE CASE OF ISTANBUL

ÖZET

Bu çalışmada, İstanbul limanına bağlı kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların avcılık faaliyetleri ve balıkçıların sosyo-ekonomik yapıları incelenmiştir. Kılıç balığı avcılığı Mayıs-Ağustos ayları arasında Tarım ve Orman Bakanlığı, İl Müdürlüğü tarafından izin verilen tekne ve tekne sahipleri tarafından yapılmaktadır. Kılıç balığı avcılığı yapan teknelerin bilgileri öncelikle *Poyrazköy Tulina ve Kılıç Balığı Avcıları Derneği* yetkililerinden alınmıştır. Çalışma amacına uygun hazırlanan anket teknelerin bağlı oldukları limanlarda ziyaret edilerek yüz yüze görüşme ile gerekli orijinal bilgiler elde edilmiş, bilgisayar ortamına aktarılan veriler değerlendirilerek sosyo-ekonomik analizi yapılmıştır. Elde edilen bulgulara göre balıkçıların yaş dağılımları 33 ile 65 yaş arasında değişmekte ve %58,8'lik oranla 50 yaş üzerindeki kişiler oluşturmaktadır. Balıkçıların eğitimleri ilköğretim ile üniversite arasında değişmekte ve %47,1'lik yüksek oranda ilköğretim mezunu oldukları, meslek tecrübelerinin %64,7'lik oranla otuz yılın üstünde olduğu, balıkçıların hepsinin bir sosyal güvenceye sahip oldukları, %82,4'ünün kendisine ait evinin olduğu ve avcılığı profesyonel olarak yaptıkları saptanmıştır. İstanbul'da kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların en yüksek oranda %58,8'i Poyrazköy limanına kayıtlı olduğu tespit edilmiştir. Kılıç balığı avcılığı yapan teknelerin 10.2-35,5 metre arasında değiştiği ve %35,3'lük oranla 15-19,9 metre boyunda, motor güçlerinin ise 130-1.060 Hp arasında değiştiği saptanmıştır. Balıkçıların av esnasında %39,9 ile kılıç ağı kullandıkları bunun yanı sıra tülina, zıpkın ve paraketa kullandıkları ifade edilmiştir. Sonuç olarak, bu çalışmanın yapıldığı Poyrazköy, Rumelifeneri ve Rumelikavağı limanlardaki balıkçıların uzun yıllardır tülina ve kılıç ağları ile kılıç balığı avlamakta, avcılık kayıtlarını düzenli bir şekilde tutmakta, avladıkları balıkları sistemli bir şekilde pazarlamakta ve ülkemizin kılıç balığı üretiminde önemli bir yere sahip oldukları gözlemlenmiştir. Yapılacak yasal düzenlemeler ve bilimsel çalışmalar doğrultusunda balıkçıların mağduriyetlerinin giderilmesi balıkçılığımız açısından göz ardı edilmemesi gereken bir zorunluluktur.

Anahtar Kelimeler: İstanbul, balıkçılık, kılıç balığı, kılıç balığı avcılığı, balıkçı profili, sosyo-ekonomik yapı.

ABSTRACT

In this study, the fishing activities and the socio-economic structures of the fishermen engaged in swordfish fishing in the port of Istanbul were examined. Swordfish fishing is carried out between May and August by the boat owners that were permitted by the Provincial Directorate of the Ministry of Agriculture and Forestry. The information of the boats engaged in swordfish fishing was obtained primarily from the officials of *Poyrazköy Tulina and the Swordfish Hunters Association*. A questionnaire was prepared in accordance with the purpose of the study and the boats were visited in their ports for face-to-face interviews to obtain the necessary original data and socio-economic analysis was made by evaluating the data transferred to the computer environment. According to the findings, the age distribution of fishermen varies between 33 and 65 years and

58.8% of them are over 50 years old. The education status of fishermen varies between primary school and university and 47.1% of them are primary school graduates. 64.7% of them have more than 30 years of professional experience in fisheries, all of them have social security, 82.4% of them have their own houses and it was determined that all of them are conducting fisheries as their primary profession. It has been determined that the fishermen engaged in swordfish fishing in Istanbul are mostly registered in the port of Poyrazköy with a rate of 58.8%. It was determined that the size of the swordfish fishing boats ranged between 10.2-35.5 meters, with a ratio of 35.3%, between 15-19.9 meters in length, and their engine power varies between 130-1,060 Hp. It has been stated that the fishermen use sword nets with a rate of 39.9% besides tulina, harpoon and longline. As a result, it has been observed that the fishermen in the ports of Poyrazköy, Rumelifeneri and Rumelikavağı, where this study was conducted, have been hunting swordfish with tulina and swordfish nets for many years, keep the hunting records regularly, market the fish they catch in a systematic way and they have an important place in the production of swordfish in our country. Eliminating the grievances of fishermen in line with the legal regulations and scientific studies to be made is an obligation that should not be ignored in terms of our fisheries.

Keywords: Istanbul, fisheries, swordfish, swordfish fisheries, fishermen profile, socio-economic structure.

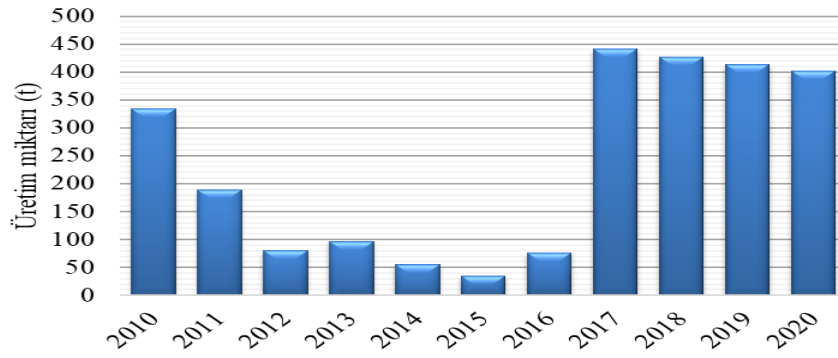
1. GİRİŞ

Kılıç balığı (*Xiphias gladius* L. 1758) tropikal, ılıman bazen de soğuk sularda dağılım gösteren kozmopolit bir türdür. Epi-mesopelajik bir tür olan kılıç balığı genellikle 13°C den daha yüksek sıcaklıktaki yüzey sularında dağılım gösterir. Bu tür yazın beslenmek için ılıman ve soğuk sulara, sonbaharda yumurtlamak ve kışı geçirmek üzere ılıman sulara göç eder. Kılıç balıklarının toplam boy uzunluğu 445 cm ye, ağırlığı 540 kg'a ulaşabilir (Nakamura, 1985).

Kılıç balığı Atlantik Okyanusu ve Akdeniz'de yoğun av baskısına maruz kalan bir balık türüdür (Tserpes ve diğerleri, 2003; Forese ve Pauly, 2016; Lombardo ve diğerleri, 2017; Lombardo ve diğerleri, 2018). Türün ekonomik değerinin yüksek oluşu bunun başlıca sebepleri arasındadır. Kılıç balığı Akdeniz'de tehdit altındaki muhtemel türler içinde yer almaktadır (Abdul Malak ve diğerleri, 2011; Öztürk, 2015). Akdeniz'de kılıç balığı üzerindeki av baskısının azaltılması yönündeki düzenlemeler Uluslararası Ton Balıklarının Koruma Federasyonu (ICCAT) tarafından yapılmaktadır. Son yıllarda gerek boy gerekse yüzen ağlar üzerinde yapılan düzenlemeler Akdeniz'de kılıç balığı popülasyonu üzerinde etkili olmuştur.

Ülkemizde kılıç balığı avcılığının başlangıç tarihi tam olarak bilinmemekle birlikte, 1630'lu yıllarda kılıç balıklarının Beykoz kıyılarında (İstanbul Boğazı) dalyanlarla avlandığı bildirilmektedir (Kahraman ve Dağlı, 2008; Eryağcı, 2019). Ülkemizde kılıç balığı avına ait ilk ayrıntılı veriler İstanbul Boğazı ve Marmara Denizi'nden elde edilmiştir. Bunun nedenleri arasında türün göç yolunun üzerinde bulunması, av sırasında farklı av aletlerinin kullanılması ve av kayıtlarının İstanbul Balık Hali'nde kayda alınmış olması kuvvetle muhtemeldir (Tezel 1964). İstanbul Boğazında kılıç balığı avının boğazdaki iki dalyan ve özellikle kılıç ağları ile mayıs karanlığından başlanarak kasımın kırkına hatta ellisine kadar devam ettiğini bildirmiştir. Deveciyan (2006) 450 kulaç (1 tonoz) uzunluğunda bir kılıç ağı için iki çift kürekli bir sandalın kullanıldığını bildirmektedir. Akyol ve diğerleri, (2012) solungaç ağı kullanan tekne sayısının 20-25 civarında olduğunu rapor etmektedir. 19. yüzyıl başından itibaren kılıç balıkları İstanbul ve Çanakkale Boğazları, Marmara Denizi ve Karadeniz'de dalyanlar, paraketalar, orkinos ve kılıç ağları, zıpkınlar ve oltalarla avlandığı bildirilmektedir (Akşıray, 1954; Artüz, 1956; Demir ve diğerleri, 1957, Demir ve diğerleri, 1958; Tezel, 1958; Canyigit, 1962; Karapınar, 1964; Onat, 1970; Bilge, 1971; Üner, 1992; Alçılı, 2010; Aydın ve Doyuk 2012).

Ülkemizde, kılıç balığı avına ait düzenlemeler Tarım ve Orman Bakanlığı'nca yayımlanan Su Ürünleri Sirküleri ve avlanma izinleri yolu ile gerçekleştirilmektedir (2016) 4/1 Nolu Tebliğ). Ülkemizde kılıç balığının toplam üretim miktarı TÜİK verilerine göre yıllar itibari ile dalgalanmalar göstermektedir. Ülkemizde kılıç balığı üretimi 1988 yılında 589 ton ile en yüksek değere ulaşmıştır. Üretim 2000 yılında 370 ton, 2005 yılında 425 ton, 2010 yılında 334 ton olarak gerçekleşirken, 1 Temmuz 2011 tarihinden itibaren solungaç ağlarına getirilen yasaklama sonrasında üretim miktarında trajik düşüşler yaşanmıştır. Bu düzenleme ile 2010 yılında 334 ton olan toplam üretim, 2015 yılında 55,7 ton seviyelerine gerilemiş, 2017 yılından itibaren artan üretim miktarı 2020 yılında 402,7 ton olarak gerçekleşmiştir (Şekil 1).

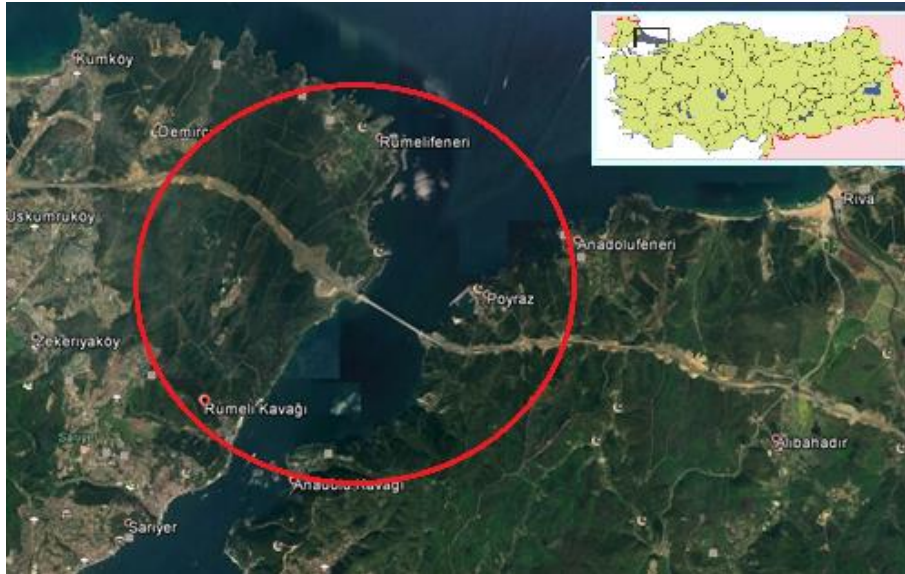
Şekil 1. Kılıç Balığı 2010-2020 Üretim Miktarı (Kaynak, TÜİK, 2010-2020)

Ülkemizde kılıç balığı avında kullanılan tekneler çok amaçlı tekne statüsünde olup, bu teknelerle Mayıs- Ağustos ayları arasında kılıç balığı avı gerçekleştirilirken, yılın kalan zamanında farklı av aletleri kullanılarak balıkçılığa devam edilmektedir. Kılıç balığı avına çıkan teknelerin sayısında, yıldan yıla değişen av miktarları, av miktarından elde edilen gelirin tatmin edici olmaması ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafınca yapılan düzenlemelerle getirilen yasaklar etkili olmaktadır.

Bu çalışmada, 2019 yılı av sezonu içerisinde İstanbul İlinden Ege Denizi ve Akdeniz'e giderek gerek tülina ağı gerekse kılıç ağları kullanarak kılıç balığı avında kullanılacak av araç ve gereçlerinin yapısı ve balıkçıların sosyo-demografik ve sosyo-ekonomik yapılarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

2. MATERYAL ve METOT

Çalışmanın materyalini İstanbul ilinde kılıç balığı avcılığı yapan tekne sahibi balıkçılar oluşturmaktadır (Şekil 2). Kılıç balığı avcılığı yapan tekne sahipleri Mayıs-Ağustos tarihleri arasında avcılık faaliyetinde bulunmakta, diğer dönemlerde ise başka avcılık faaliyeti gerçekleştirmektedirler. Bu bakımdan balıkçılarla sadece kılıç balığı avcılığı yapılan dönemlerdeki tekne sahibi balıkçıların sosyo-demografik, sosyo-ekonomik yapıları ve balıkçılık faaliyetlerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Şekil 2. Çalışma Bölgesi (Kaynak, Google Earth)

Bu amaçla çalışmaya başlamadan önce kılıç balığı avcılarının örgütlendiği ve bağlı oldukları *Poyrazköy Tülina ve Kılıç Balığı Avcıları Derneği*'ne kayıtlı balıkçılar tespit edilmiştir. 2019 yılı kılıç balığı sezonu içerisinde kılıç balığı avcılığı yapan balıkçılar teknelerin bağlı buldukları limanlara gidilerek hazırlanan anket formları tekne sahibi balıkçılarla yüz yüze görüşmeler yapılarak doldurulmuş ve orijinal veriler elde edilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. İstanbul İlinde Kılıç Balığı Avcılığı Yapan Teknelerin Bağlı Olduğu Limanlar

Bağlı Olduğu Liman	Adet
Beykoz Poyrazköy Limanı	10
Sarıyer Rumelifeneri Limanı	5
Sarıyer Rumelikavağı Limanı	2
Toplam	17

Çalışmada, tülina ve kılıç balığı ağı kullanan balıkçıların sosyo-demografik ve sosyo-ekonomik yapıları hazırlanan anketler ve elde edilen istatistiki sonuçlar ışığında tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anketlere olumlu yanıt veren 17 adet balıkçı değerlendirmeye alınıp analiz edilerek sonuçlar Microsoft Word ve Excel 2013 programları kullanılarak analiz edildikten sonra elde edilen değerler şekil ve tablolara dönüştürülmüştür.

3. BULGULAR

3.1. Sosyo-Ekonomik Yapı

Çalışmada, kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların esas mesleklerinin “balıkçılık” olduğu ve bu işi sadece kazanç elde etmek amacıyla “profesyonel” yaptıkları tespit edilmiştir. Av sezonu boyunca Ege Denizi'nin farklı av sahalarında av yapan balıkçıların uzun süre aile ortamından ayrı kalmalarının üzerlerinde psikolojik baskı oluşturduğu yapılan anketlerden tespit edilmiştir.

Kılıç balığı avı yapan balıkçıların demografik özelliklerinden medeni hal, yaş, balıkçı ve eşlerinin eğitim durumları, sahip oldukları çocuk sayısı ve cinsiyetleri, çocuklarının öğrenim düzeyi ve hane halkı sayısına ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Balıkçıların Demografik Yapıları

Demografik Özellikler		Adet	% Değer
Balıkçıların Medeni Hali	Evli	15	88,2
	Bekar	2	11,8
Balıkçıların Yaş Durumu	31-40 Yaş	4	23,6
	41-50 Yaş	3	17,6
	51-60 Yaş	5	29,4
	61-70 Yaş	5	29,4
Balıkçıların Eğitim Durumu	İlköğretim	8	47,1
	Orta Eğitim	3	17,6
	Lise	5	29,4
	Üniversite	1	5,9
Balıkçı Eşlerinin Eğitim Düzeyi	İlköğretim	6	40
	Orta Eğitim	2	13,3
	Lise	7	46,7
Balıkçıların Çocuk Sayısı	İki	8	50
	Üç	4	25
	Dört	4	25
Balıkçı Çocuklarının Cinsiyeti	Kız	25	56,8
	Erkek	19	43,2
Balıkçı Çocuklarının Öğrenim Düzeyi	Okul Öncesi	3	6,8
	İlköğretim	6	13,6
	Orta Öğretim	8	18,2
	Lise	11	25
	Üniversite	16	36,4
Balıkçıların Hane Halkı Nüfusu	2 Kişi	1	5,8
	4 Kişi	8	47,1
	5 ve üzeri	8	47,1

Tablo 2 incelendiğinde kılıç balığı avı yapan tekne sahibi balıkçıların tamamının erkeklerden oluştuğu, medeni durumlarının %88,2’si evli, %11,8’i ise bekâr oldukları, yaş dağılımlarının 33 ile 65 yaş arasında değişmekte olduğu tespit edilmiştir. Balıkçıların %58,8’lik oranla 50 yaş üzerinde olduğu ve 30 yaşın altında balıkçılık yapan kişinin olmadığı tespit edilmiştir

Yapılan bu çalışmada balıkçı ve eşlerinin eğitim düzeylerine göre balıkçı çocuklarının eğitim düzeyleri arasında farklılık bulunmaktadır. Çalışma sonucunda, çocukların eğitim düzeylerinin aile büyüklerinden daha ilerde oldukları dolayısı ile çocukların daha iyi eğitim aldıkları gözlemlenmiştir. Balıkçı

çocuklarının %36,4'ünün üniversite, %25,0'inin lise, %18,2'sinin ortaokul, %13,6'sinin ilkokul ve %6,8'inin okul öncesi kişilerden olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2).

Çalışmada, balıkçı çocuklarının eğitim düzeyleri incelendiğinde çocukların %36,4'ünün üniversite, %25,0'inin lise, %18,2'sinin ortaokul, %13,6'sinin ilkokul ve %6,8'inin okul öncesi bireylerden oluştuğu tespit edilmiştir. Tüm bu veriler ışığında, çocukların eğitim düzeylerinin aile büyüklerinin eğitim düzeylerinden daha ilerde olduğu ve dolayısıyla daha iyi eğitim aldığı gözlemlenmiştir (Tablo 2).

Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların hane halkı sayısının 3-9 kişi arasında değiştiği ve ortalamanın 4,6 olduğu saptanmıştır. Balıkçıların en az 4-5 bireye baktıkları çalışmadan elde edilen diğer bir sonuçtur (Tablo 2).

3.2. Balıkçıların Sosyal ve Ekonomik Yapıları

Çalışmada elde edilen bulgulardan balıkçıların sosyal ve ekonomik özelliklerinden balıkçıların sosyal güvenlik durumu, ev ve araba mülkiyeti, balıkçılığı seçme nedeni, örgütlenme durumu ve balıkçılık için kredi alıp almadığına ilişkin bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Balıkçıların Sosyal ve Ekonomik Yapıları,

Sosyal ve Ekonomik Yapılar		Adet	% Değer
Balıkçıların Sosyal Güvenlik Durumu	BAĞ KUR	10	58,9
	Emekli	4	23,5
	Diğer	3	17,6
Balıkçıların Ev Mülkiyeti	Var	14	82,4
	Kira	3	17,6
Balıkçıların Araba Mülkiyeti	Var	12	70,6
	Yok	5	29,4
Balıkçılığı Seçme Nedeni	Baba mesleği	11	64,7
	İşsizlik	1	5,9
	Balıkçılığı Sevmek	2	11,7
	Arkadaş Tavsiyesi	1	5,9
	Mecburen	1	5,9
	Pişman	1	5,9
Balıkçıların Örgütlenme Durumu	Dernek	3	17,6
	Kooperatif	10	58,9
	Yok	4	23,5
Balıkçılık İçin Kredi Alındı mı?	Evet	13	76,5
	Hayır	4	23,5

Tablo 3 incelendiğinde, sosyal güvencenin daha önemli hale geldiği günümüzde kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların tamamının sosyal güvenceye sahip olmaları avantajlı bir durumda olduklarını göstermektedir. Çalışmada, balıkçıların %58,9'u Bağ-Kur, %23,5'inin herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emekli, %17,6'sının ise farklı bir sosyal güvenceye sahip oldukları tespit edilmiştir. Balıkçıların sürekli bir gelir kaynağına sahip olmadıklarından Bağ-Kur primlerini ödemekte zorlandıklarını ifade etmişlerdir.

Sosyo-ekonomik yapının önemli göstergelerinden biri olan mülkiyet sahipliğinde, balıkçıların %82,4'ünün kendi evlerinde ikamet ettiği, %17,6'sının ise kiracı oldukları, %70,6'sının otomobil sahibi olduğu saptanmıştır (Tablo 3).

Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların %64,7'sinin balıkçılığı seçmesinde baba mesleği olmasının etkili olduğu, %11,7'sinin balıkçılık mesleğini sevdiği ve diğer oranların arkadaş tavsiyesi, mecburiyetten seçtikleri ve balıkçılığı meslek olarak seçtikleri için de pişman olduklarını bildirmişlerdir (Tablo 3).

Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların örgütlenme yapıları incelendiğinde, balıkçılar balıkçılıkla ilgili haklarını korumak ve resmi kurum ve kuruluşlarda söz sahibi olabilmek için 2008 yılında örgütlenerek *Poyrazköy Tülina ve Kılıç Balığı Avcıları Derneği*'ni kurmuşlardır. Dernek üyesi balıkçılar aynı zamanda buldukları limanlardaki su ürünleri kooperatiflerine de ortak olmuşlardır. Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların sadece %76,5'inin bir dernek veya kooperatife üye oldukları tespit edilmiş, %23,5'i ise kooperatif veya derneğe üye olmadıkları saptanmıştır (Tablo 3). Balıkçıların kooperatif veya derneğe üye olmalarının nedenleri bürokratik kolaylıklardan yararlanmak, pazarlamada fiyat avantajı sağlamak ve barınaklarda kooperatif ortaklarına sunulan avantajlardan yararlanmak olarak sıralanabilir. Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların av araç ve gereç tedariki ya da avlanma sırasında kullanılmak

üzere kredi kullanıp kullanmadıkları sorulduğunda, balıkçıların %76,5'inin kredi kullandığı, %23,5'inin ise eş ve dostlarından avcılık sonrası ödenmek üzere borç aldıklarını ifade etmişlerdir (Tablo 3).

Yapılan çalışmada, ekonomik kazanç sağlamak ve ticari olarak sürdürdükleri balıkçılık faaliyetlerinden balıkçılık tecrübeleri, balıkçı olmasaydınız ne olurdu sorusu, kılıç balığı avcılığına devam edilmesi hakkındaki düşünceleri ve balıkçılıktaki memnuniyetleri ile ilgili sorulara verilen yanıtlar Tablo 4'de verilmektedir.

Tablo 4. Kılıç Balığı Balıkçılarının Balıkçılık Faaliyetleri

Balıkçılık Faaliyetleri	Adet	% Değer
Balıkçılık Tecrübeleri	11-20 Yıl	2, 11,8
	21-30 Yıl	4, 23,5
	31-40 Yıl	3, 17,6
	40 Yıl ve Üstü	8, 47,1
Kılıç Balıkçı Olmasaydı Ne Olurdu	Okumak, Serbest, Girişimci	9, 52,9
	Balıkçı	4, 23,6
	Kaptan	3, 17,6
Kılıç Balıkçılığı Bırakıp Bırakmaması	Futbolcu	1, 5,9
	Evet	6, 35,3
	Hayır	11, 64,7
Balıkçılıktan Memnuniyeti	Memnun, Ancak düzeltilmeli	10, 58,9
	Değil	3, 17,6
	Biraz	4, 23,5

Tablo 4'deki bulgulardan görülebileceği gibi kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların balıkçılık tecrübelerinin 11-65 yıl arasında değiştiği ve ortalama 38 yıl olduğu, %47,1'inin 40 yıl ve üzerinde, %23,5'inin 21-30 yıl, %17,6'sının 31-40 yıl ve %11,8'inin 11-20 yıl balıkçılık deneyimine sahip oldukları saptanmıştır.

Balıkçılar yapılan anket çalışmasında balıkçı olmasaydınız hangi mesleği icra etmek isterdiniz sorusuna farklı cevaplar vermişlerdir. Balıkçıların sadece %23,6'sı balıkçı olmayı geri kalanlarının %52,9'u okuyarak girişimci ve serbest meslek sahibi olmayı, %17,6'sı kaptan, %5,9'u futbolcu olmak istediklerini ifade etmişlerdir (Tablo 4).

Anketlerden elde edilen bulgulara göre, balıkçılığı ticari olarak sürdürmeleri ile memnuniyeti arasında ilişki sorulduğunda, balıkçıların %58,9'u balıkçılık yaptıkları için memnun olduklarını ancak bazı düzenlemelerin yapılmasını istedikleri, %17,6'sı balıkçılıktan memnun olmadığını, %23,5'i ise yaptıkları balıkçılıktan biraz memnun olduklarını bazı sorunların çözülmesi ile balıkçılığı bırakmak istemediklerini ve balıkçılığı bırakmayacakları sektöre gerek yasal gerekse ekonomik anlamda yapılacak yardımlarla uzun yıllar balıkçılıkla uğraşmak istediklerini ifade etmişlerdir (Tablo 4).

3.3. Kılıç Balığı Avcılığı ve Avcılıkta Kullanılan Av Araçları

Çalışmada, 2019 yılı av sezonunda İstanbul ilinde kılıç balığı avına yönelik olarak bakanlıktan avlanma ruhsatına sahip Poyrazköy Balıkçı Barınağından (Beykoz) 10, Rumelifeneri Balıkçı Barınağından (Sarıyer) 5 ve Rumelikavağı Balıkçı Barınağından (Sarıyer) 2 adet balıkçı teknesi olmak üzere toplamda 17 adet balıkçı teknesi avcılık faaliyetinde bulunmuştur (Tablo 1).

Kılıç balığı avlamak için Akdeniz ve Ege Denizi'ne giden tekne sahibi balıkçılarla yapılan görüşmelerde, balıkçıların "profesyonel balıkçı" oldukları ve balıkçılığı sadece kazanç elde etmek amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilen izin döneminde gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir.

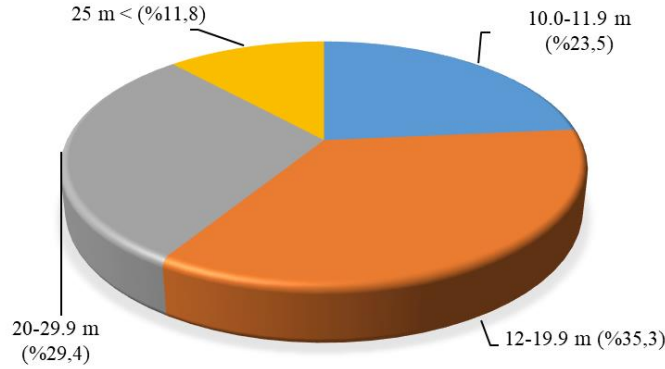
Türkiye'de normal balıkçılık sezonu 1 Eylül- 15 Nisan tarihleri arasında yapılmaktadır. Kılıç balığı avcılığı ise normal balıkçılık sezonu biter bitmez hazırlıklara başlanmaktadır. Kılıç balığı avcılığı yapan tekne sahipleri öncelikle tekne donanımı, kılıç balığı ağ donanımı, teknede çalıştıracakları personelle ilgili hazırlık yapılarak av sezonunu beklemektedirler.

3.4. Balıkçı Tekneleri

Çalışmada kılıç balığı avı yapan teknelerin "çok amaçlı tekne" özelliğine sahip oldukları ve av sırasında yaygın olarak kılıç ve tülina ağlarını kullandıkları tespit edilmiştir. Balıkçıların kılıç balığı avı gerçekleştirirken Tarım ve Orman Bakanlığınca hazırlanan yasakları göz önünde tuttıkları ve balıkçılığı 15 Şubat-15 Mart ve 1 Ekim-30 Kasım tarihleri haricinde kalan zaman içinde gerçekleştirdikleri

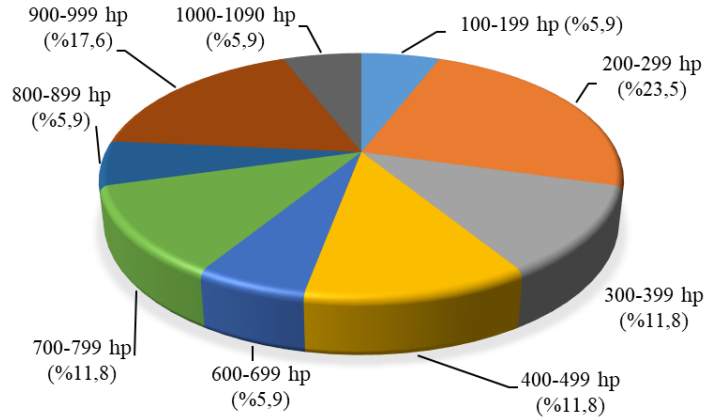
görülmüştür. Balıkçıların kılıç balığı avı haricinde kalan dönem zarfında ise trol, gırgır ya da bırakma ağı kullanarak avlanmaya devam ettikleri tespit edilmiştir.

Çalışmada incelenen balıkçıların kılıç balığı avında kullanılan balıkçı teknelerinin boy uzunluğunun 10.2-35.5 metre arasında değişirken, ortalama boyun 19.5 metre olduğu tespit edilmiştir. Tüm tekneler içinde 12-19.9 metre aralığında kalan teknelerin belirgin bir üstünlüğü bulunmaktadır (%35,3). Bu tekneleri 20-29.9 metre (%29,4), 10-11.9 metre (%23,5) ve 25< metre (%11,8) uzunluğundaki tekneler izlemektedir (Şekil 3).

Şekil 3. Kılıç Balığı Avında Kullanılan Teknelerin Boy Dağılımı

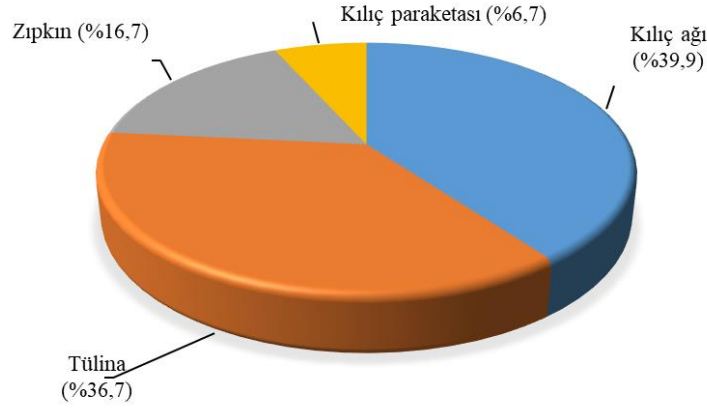
Kılıç balığı avında kullanılan teknelerin motor güçleri incelendiğinde bu değerlerin 130-1060 hp arasında değiştiği ve ortalama motor gücünün 557.1 hp olduğu tespit edilmiştir. Tüm tekneler içinde 200-299 hp arasında kalan motor gücüne sahip olan teknelere sıklıkla rastlanmıştır (%23,5). Bu tekneleri 900-990 hp (%17,6), 700-799 hp (%11,8), 400-499 hp (%11,8), 300-399 hp (%11,8), 1000-1099 hp (%5,9), 800-899 hp (%5,9), 600-699 hp (%5,9) ve 100-199 hp (%5,9) gücündeki tekneler izlemektedir (Şekil 4).

Şekil 4. Kılıç Balığı Avında Kullanılan Teknelerin Motor Gücü Dağılımı

3.5. Kullanılan Av Aletleri

Çalışmamızdan elde edilen bulgulara göre 2019 av sezonunda Poyrazköy ve çevresindeki balıkçıların kılıç balığı avında teknelerinde ağırlıklı olarak kılıç ağı (%39,9) tülina (%36,7), zıpkın (%16,7) ve kılıç balığı paraketasını (%6,7) kullandıkları tespit edilmiştir (Şekil 5).

Şekil 5. Kılıç Balığı Avın Kullanılarda Av Aletlerinin Dağılımı

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışmada 30 yaş altında balıkçının olmaması gençlerin balıkçılığa ilgi duymadıklarını başka işlere yöneldiklerini göstermektedir. Kılıç balığı avcılığı izne bağlı ve normal balıkçılık sezonu dışında yapıldığından kılıç balığı avcılık tecrübesine ve deneyimine sahip olan balıkçılar tarafından yapılmaktadır (Tablo 2). O yüzden balıkçıların yaş oranları yapılan diğer çalışmalardan farklılık arz etmektedir.

Sadece kılıç balığı avcılığı yapan balıkçılarla ilgili sosyo-ekonomik ve sosyo-demografik yapılarına yönelik akademik çalışma bulunmamaktadır. O yüzden kılıç balığı avcılığındaki veriler hedef tür olarak avcılığı yapılan ve avcılık yapan balıkçıların sosyo-demografik ve sosyo-ekonomik yapıları iç sularda ve denizlerde yapılan çalışmalarla karşılaştırılacaktır. Bu çalışmalar, İznik Gölü (Bursa) gümüş balığı avcılığı yapan tekne sahibi balıkçıların sosyo-ekonomik analizi (Doğan, 2009), Keban Baraj Gölü kerevit avcılığının sosyo-ekonomik yapısı (Demirel ve Yüksel, 2013). Ege Denizi'nde deniz patlıcanı (Holothuroidae) avcılığı yapan balıkçıların sosyo-ekonomik durumu. (Çekiç ve diğerleri, 2020) adlı çalışmalar ile bu çalışma karşılaştırılarak benzerlik ve benzemeyen yönleri analiz edilecektir.

Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların %88,2'si evli %11,8'i ise bekar balıkçılardan oluşmaktadır. İznik Gölü (Bursa) gümüş balığı avcılığı yapan tekne sahibi balıkçıların %93,33'ünün evli (Doğan, 2009), Keban Baraj Gölü kerevit avcılığının yapan balıkçıların %86'sının evli olduğu (Demirel ve Yüksel, 2013), Ege Denizi'nde deniz patlıcanı yapan balıkçıların %77'sinin evli (Çekiç ve diğerleri, 2020) oldukları rapor edilmiştir.

İnceleme konumuz olan kılıç balığı avcılığı yapan bireylerin yaş dağılımı 33-65 yaş arasında değişmekte ve %58,8'lik oranla 50 yaş üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Türkiye'de hedef türler üzerine yapılan çalışmalarda balıkçı yaşları ve oranları ile karşılaştırıldığında İznik Gölü'nde gümüş balığı avcılığı yapan balıkçıların yaşının 27-64 arasında değiştiği ve %40,01 oranında 40-49 yaş arasında oldukları (Doğan, 2009), Keban Baraj Gölü'nde kerevit avcılığındaki balıkçıların yaşları 27-60 ve en yüksek oranda %28,59 ile 30-39 ve aynı oranda 40-49 yaşa arasındaki balıkçılar (Demirel ve Yüksel, 2013), Ege Denizi'nde deniz patlıcanı avcılığı yapan balıkçıların yaş dağılımı 20 - 60 yaş arasında olduğu ve %68'lik oranla 31-50 yaş arasında (Çekiç ve diğerleri, 2020) olduğu rapor edilmiştir. Çalışmada 30 yaş altında balıkçının olmaması gençlerin balıkçılığa ilgi duymadıklarını başka işlere yöneldiklerini göstermektedir. Kılıç balığı avcılığı izne bağlı ve normal av sezonunda yapılmadığından bu avcılık tecrübesine ve deneyimine sahip olan balıkçılar tarafından yapılmaktadır. O yüzden balıkçıların yaş oranları yapılan diğer çalışmalardan farklılık arz etmektedir.

Ankete katılan kılıç balığı avcılığı yapan balıkçılar ve evli olan balıkçı eşlerinin eğitim durumları ve balıkçı çocuklarının eğitim durumları incelendiğinde eğitime önem verdikleri ve okuma-yazma bilmeyenlerin olmadığı görülmüştür. Balıkçıların %47,1'inin ilkökul, %29,4'ünün lise, %17,6'sının orta öğretim ve %5,9'unun üniversite mezunu olduğu bulunmuştur. Balıkçı eşlerinin %40,0'ının ilkökul, %13,3'ünün ortaokul, %46,7'sinin lise mezunu, balıkçı çocuklarının ise %36,4'ünün üniversite, %25,0'inin lise, %18,2'sinin ortaokul, %13,6'sinin ilkökul ve %6,8'inin okul öncesi kişilerden olduğu tespit edilmiştir.

Balıkçı, eşleri ve balıkçı çocuklarının eğitim düzeyleri diğer çalışmalarla karşılaştırıldığında İznik Gölü'nde gümüş balığı avcılığı yapan balıkçıların eşlerinin ve çocuklarının eğitim düzeyleri en yüksek oranda %63.33'ünün ilköğretim balıkçı eşlerinin en yüksek oranda %71,43'ü ilköğretim, balıkçı çocuklarının %17,78'inin okul öncesi %28,89'unun ilköğretim, %15,56'sı lise çağında, %13,33'ü üniversitede okuyanlardan ve %24.44'ü ise okul bitirmiş veya okumayanlardan oluştuğu (Doğan 2019), Keban Baraj Gölü'nde kerevit avcılığındaki balıkçıların %57'lik yüksek oranda ilköğretim, balıkçı eşleri ve çocuklarının eğitim düzeyleri hakkında bilgi bulunmamaktadır (Demirool ve Yüksel, 2013), Ege Denizi'nde deniz patlıcanı avcılığı yapan balıkçıların eğitim düzeyleri %48'si ilköğretim, %19'u ortaokul, %19'u lise ve %10'u üniversite mezunu (Çekiç ve diğerleri, 2020) olduğu bildirilmiştir.

Bu çalışmamızla yapılan diğer çalışmalar karşılaştırıldığında kılıç balığı avcılarının eğitim düzeyleri diğer yapılan çalışmalara göre bir farklılık oluşturmaktadır. Balıkçı ve eşlerinin eğitim düzeylerine göre balıkçı çocuklarının eğitim düzeyleri arasında farklılık bulunmaktadır. Çalışma sonucunda, çocukların eğitim düzeylerinin aile büyüklerinden daha ilerde oldukları dolayısı ile çocukların daha iyi eğitim aldıkları gözlemlenmiştir. Balıkçıların eğitim düzeyi ile eşlerinin eğitim düzeyleri ve oranları arasında bir benzerlik olmasına rağmen balıkçı eşlerinin ağırlıklı olarak lise mezunu olduğu (%46,7), ve içlerinde üniversite mezunu bulunmadığı tespit edilmiştir (Tablo 2).

Gerek bu gerekse önceki çalışmalardan elde edilen sonuçlar birbiri ile örtüşmektedir. Sonuç olarak, Türkiye'deki balıkçıların eğitim düzeylerinin ilköğretim-üniversite olduğu ve okuma-yazma bilmeyen balıkçının bulunmadığı anlaşılmıştır. Bu çalışmadaki veriler ile yapılan diğer çalışmalar arasında bir benzerlik bulunmakta ve sonuçlar örtüşmektedir.

Balıkçılık emek yoğun bir meslek olduğundan bu işi seçenlerin nedenlerini ortaya koymakta fayda vardır. Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların %64,7'sinin balıkçılığı seçmesinde baba mesleği olmasının etkili olduğu bu çalışmada gözlemlenmiştir. Balıkçılığı seçme nedenleri İznik Gölü'nde gümüş balığı avcılığı yapan balıkçılar için (%70,00) baba mesleği (Doğan, 2009) Ege Denizi'nde deniz patlıcanı avcılığı yapan balıkçılar için (%77,00) bu işin daha fazla kazanç getirdiği (Çekiç ve diğerleri, 2020) bildirilmiştir.

Günümüzde dünya vatandaşları için sosyal güvence ve mülkiyet sahipliği önemli kavramlar olarak değerlendirilmektedir. Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların hepsinin bir sosyal güvenceye sahip olmaları avantajlı bir durumda olduklarını göstermektedir. Balıkçıların en yüksek oranda (%58,9) Bağ-Kurlu oldukları ancak balıkçıların sürekli bir gelir kaynağına sahip olamadıklarından primlerini ödemekte zorlandıklarını ifade etmektedirler. İznik Gölü'nde gümüş balığı avcılığı yapan balıkçılarda sosyal güvence %73.33 (Doğan, 2019), Keban Baraj Gölü'nde kerevit avcılığındaki balıkçıların %61'inin sosyal güvenceye sahip oldukları (Demirool ve Yüksel, 2013), Ege Denizi'nde deniz patlıcanı avcılığı yapan balıkçıların ise %3 oldukça düşük oranda sosyal güvenceye sahip (Çekiç ve diğerleri, 2020) olduğu bildirilmiştir.

Yine sosyo-ekonomik yapının önemli göstergelerinden olan mülkiyet sahipliğinde balıkçıların ev ve otomobil sahipliği yapılan çalışmaların üzerinde bulunmuştur. Balıkçıların %82,4'ünün evi ve %70.6'sının otomobili olduğu kaydedilmiştir. Yapılan bu çalışma ile benzer çalışmalar karşılaştırıldığında İznik Gölü'nde gümüş balığı avcılığı yapan balıkçıların ev ve otomobil mülkiyetine sahip olma durumları sırasıyla %83,33 ve %66,67 (Doğan, 2019), Ege Denizi'nde deniz patlıcanı avcılığı yapan balıkçıların ise %81,1 ve %94,00 (Çekiç ve diğerleri, 2020) olduğu rapor edilmiştir. Sonuçlar diğer çalışmalarla benzerlik göstermektedir.

Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların örgütlenme yapılarına bakıldığında, kılıç balığı avcılığı yapan balıkçılar balıkçılıkla ilgili haklarını korumak ve resmi kurum ve kuruluşlarda söz sahibi olabilmek için 2008 yılında örgütlenerek *Poyrazköy Tülina ve Kılıç Balığı Avcıları Derneği*'ni kurmuşlardır. Dernek üyesi balıkçılar aynı zamanda buldukları limanlardaki su ürünleri kooperatiflerine de ortak olmuşlardır. Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçıların %76,5'i dernek veya kooperatife üye olmuşlardır. Balıkçıların kooperatif veya derneğe üye olmalarının nedenleri bürokratik kolaylıklardan yararlanmak, pazarlamada fiyat avantajı sağlamak ve barınaklarda kooperatif ortaklarına sunulan av araç ve gereçleri tedariki, resmi ve sivil kurumlardan kredi kullanma gibi avantajlardan faydalanmak olarak sıralanabilir.

Balıkçıların ticari olarak yaptıkları işten memnuniyetleri hem kendileri hem de ülke ekonomisi açısından önemlidir. Kılıç balığı avcılığı yapan balıkçılarla diğer il ve bölgelerdeki balıkçıların memnuniyet arasında benzerlik bulunduğu görülmektedir. Sonuç olarak, balıkçılarımızın her türlü olumsuzluğa karşın bu mesleği kendileri için hala bir kazanç kapısı olarak gördükleri anlaşılmaktadır. Bununla

birlikte kendilerinin gerek yasal gerekse ekonomik anlamda güçlendirildikleri takdirde de uzun yıllar balıkçılıkla uğraşmak istediklerini ifade etmektedirler.

Kılıç balığı avında İstanbul ilindeki önemli balıkçılık merkezlerinden biri Poyrazköydür. Gürtürk (1967) yöre balıkçının iyi bir av sezonunda zıpkın kullanarak tekne başına 15 adet kılıç balığı avladığını bildirmektedir. 2008-2010 tarihleri arasında yapılan diğer bir çalışmada ise Poyrazköy'den 2-3 teknenin kılıç balığı avında kılıç paraketasını kullandıklarını bildirilmektedir (Akyol ve Ceyhan, 2010). Poyrazköy ve civarındaki balıkçılar kılıç balığı avında yasak kapsamına alınmadan önce sürüklenen ağları (drift net) yaygın olarak kullanmışlardır. 1 Temmuz 2011 tarihine kadar ise yasal düzenlemenin dışında kalmak için üzerinde bazı değişiklikler yapılmış ağları da kullanılmaya devam etmişlerdir (Akyol ve diğerleri. 2008).

Ülkemizde kılıç balığı avcılığı ile ilgili yapılan çalışmalarda %31,8'lik çoğunlukla kılıç balığı paraketası, takiben %25,0'lık oranla solungaç ağları ve %18,8 oranında ise zıpkın kullanıldığı rapor edilmiştir (Akyol ve diğerleri, 2005; Erdem ve Akyol 2005; Deveciyan, 2006; Ceyhan ve Akyol 2009; Akyol ve Ceyhan 2011; Akyol ve diğerleri, 2012; Ceyhan ve Akyol 2014; Altın ve diğerleri, 2016; Eryağcı 2019; Akyol ve Ceyhan 2020).

2019 yılında tarafımızdan yapılan bu çalışmada ise İstanbul balıkçılarının teknelerinde kılıç balığı avı için kılıç ağı (%39,9), tülina ağı (%36,7), zıpkın (16,7) ve kılıç paraketasını (%6,7) kullandıkları tespit edilmiştir. Kılıç balığı avcılığı ile ilgili düzenlemelerle kılıç balığı ağının kullanılmasının uygun olduğu bu çalışmada da gözlenmektedir.

Eryağcı (2019) ülkemizde zıpkın, paraketa, kılıç ağı, pelajik uzatma ağı, solungaç ağı (tülina) ve gırgır ağı olmak üzere altı farklı av aleti ile 150 adet balıkçı teknesinin kılıç balığı avında kullanıldığını bildirmiştir. Ancak bu teknelerin boy ve motor güçleri hakkında ayrıntılı bilgi verilmemiştir. Ülkemizde kılıç balığı avında kullanılan av aletleri ve özelliklerine ait ayrıntılı bilgiler verilirken, tekne sayıları ve özelliklerine ait sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır (Tablo 5).

Tablo 5. Çeşitli Çalışmalarda Tespit Edilmiş Kılıç Balığı Teknelerinin Sayısı ve Teknelerin Bazı Özellikleri

Çalışma	Çalışma Sahası	Tekne sayısı	Uzunluk (m)	Motor Gücü (hp)	Kullanılan Av Aletleri
Akyol ve diğerleri, (2005)	Fethiye	20	6-18	11-335	Solungaç ağı
	Sivrice	25	10-14	85-135	
Erdem ve Akyol (2005)	Fethiye	14	8.5-11.5	11-135	Paraketa
Deveciyan (2006)	İstanbul Boğazı	Genel	İki çift kürekli bir sandal (1 tonoz ağı için)	Kılıç ağı	
Ceyhan ve Akyol (2009)	Sivrice	65	6-10	11.5-280	Paraketa, Solungaç ağı
	Fethiye		10-14	85-135	
Akyol ve Ceyhan (2011)	İstanbul-İskenderun	150	6.2-36	9-680	Zıpkın, Paraketa, Solungaç ağı, Gırgır ağı
Akyol ve diğerleri, (2012)	Sivrice, Sığacık, Fethiye açıkları	53	7.6-36	9-858	Solungaç ağı
Ceyhan ve Akyol (2014)	Fethiye-Kaş, Sığacık, Güney Ege	10 +	6-14	9-360	Paraketa
Altın ve diğerleri, (2016)	Gökçeada	20	8-15	75-450	Zıpkın
Eryağcı (2019)	Ege ve Akdeniz	150	-	-	Zıpkın, Paraketa, Pelajik uzatma ağları, Gırgır ağları
Bu Çalışmada (2019)	Ege	17	10.2-30.5	130-1.060	Kılıç ağı, Tülina, zıpkın, Solungaç ağı
Akyol ve Ceyhan (2020)	Fethiye-Kaş, Sığacık, Güney Ege	10 +	6-14	9-360	Paraketa

Araştırmamızda İstanbul limanlarından kılıç balığı avı için Ege Denizi'ne giden teknelerin boy (30.5 m) ve motor güçleri (1030 hp) karşılaştırıldığında diğer çalışmalardan tespit edilmiş teknelere göre belirgin bir üstünlüğü bulunmaktadır. Bu üstünlüğün nedenlerinden biri bazı teknelerin gırgır ve trol tekneleri olmasıdır. Ancak özellikle yapılan son düzenlemelerin ardından artık daha az sayıda tekne İstanbul

İlinden kılıç balığı avı için Ege Denizi'ne açılmaktadır. Bunun sonucu olarak ülkemizin kılıç balığı üretiminde gerek tekne sayısı gerekse üretimde miktarında önemli düşüşler yaşanmıştır. Akyol ve Ceyhan (2017) bu düşüğe örnek olarak Fethiye yöresindeki kılıç balığı filosunu göstererek 14 adet olan tekne sayısının 8'e düştüğünü ifade etmiştir.

5. ÖNERİLER

Sonuç olarak, İstanbul limanına kayıtlı balıkçılar uzun yıllardır tülina ve kılıç ağları ile kılıç balığı avlamakta ve ülkemizin kılıç balığı üretiminde önemli bir yere sahip olmaktadır. Özellikle sürüklenen ağlara getirilen yasak (1 Temmuz 2011) üretimi oldukça etkilemiştir. İstanbul balıkçılarının uzun süredir ağ (kılıç ağı ya da tülina) ile avlandıkları ve kılıç paraketasına oldukları ve aynı av veriminin paraketa ile alınmayacağı düşüncesinden hareketle paraketanın kullanımına ihtiyatlı yaklaşmaktadır, Bilindiği gibi göçmen türlerin arasında yer alan kılıç balığının ülkemiz balıkçılarınca yakalanamaması ekonomik kayıplar ile sonuçlanmaktadır. Bu noktadan hareketle yapılacak bilimsel çalışmalar doğrultusunda balıkçılarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi balıkçılığımız açısından göz ardı edilmemesi gereken bir zorunluluktur. Aksi takdirde, uzun süredir kılıç balığı avcılığında önemli merkezlerinden biri olmuş Poyrazköy, Rumelifeneri ve Rumelikavağı balıkçıları için ekonomik kazancın kısıtlanması sonucu kılıç balığı avı sonlanacaktır.

Teşekkür

Çalışma esnasında kılıç balığı avcılığı ile ilgili deneyimlerini anlatan ve kılıç balığı avcılığı yapan tekne ve balıkçıları bulmamıza yardımcı olan *Poyrazköy Tülina ve Kılıç Balığı Avcıları Derneği* başkanı Şaban BOSTAN, anket sorularına verdikleri cevaplarla bizleri aydınlatan, doğru bilgileri veren tekne sahibi balıkçı ve reislere teşekkür ederiz.

KAYNAKÇA

- ABDUL MALAK, D., LIVINGSTONE, S.R., POLLARD, D., POLIDORO, B.A., CUTTELOD, A., BARICHE, M., BILECENOGLU, M., CARPENTER, K.E., COLLETTE, B.B., FRANCOUR, P., GOREN, M., KARA, M.H., MASSUTÍ, E., PAPACONSTANTINOU, C., LEONARDO & TUNESI, L. (2011). Overview of the Conservation Status of the Marine Fishes of the Mediterranean Sea. *Gland, Switzerland and Malaga, Spain, IUCN*. 61pp. Erişim adresi: <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-262-001.pdf>
- AKŞIRAY, F. (1954). Türkiye'nin gezici ve geçici balıklarına kısa bir bakış. *Balık ve Balıkçılık*, 2 (7), 1-6.
- AKYOL, O. ve CEYHAN, T. (2017). Fethiye Bölgesi'nde (Akdeniz) bir kılıç teknesinin yıllık av güncesi (2014-2015). *Turkish Journal of Maritime and Marine Sciences*, 3 (1), 8-14.
- AKYOL, O., CEYHAN, T., ve ERDEM, M. (2012). Turkish pelagic gillnet fishery for swordfish and incidental catches in the Aegean Sea. *J. Black Sea/Mediterranean Environment*, 18 (2), 188-196.
- AKYOL, O., ERDEM, M., ÜNAL, V. ve CEYHAN, T. (2005). Investigations on driftnet fishery for swordfish (*Xiphias gladius* L.) in the Aegean Sea. *Turk J. Vet. Anim. Sci.* 29, 1225-1231.
- AKYOL, O., ve CEYHAN, T. (2010). Türkiye denizlerinde kullanılan pelajik kılıç paragatları. *Ege Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 27 (4), 149-156.
- AKYOL, O., ve CEYHAN, T. (2011). The Turkish swordfish fishery. *Collect. Vol. Sci. Pap. ICCAT*, 66 (4), 1471-1479. Erişim adresi: https://www.iccat.int/Documents/CVSP/CV066_2011/n_4/CV066041471.pdf
- AKYOL, O., ve CEYHAN, T. (2020). Capture of a blue shark *Prionace glauca* (Linnaeus, 1758) (Chondrichthyes: Charcharhinidae) by a swordfish longliner off Fethiye (Mediterranean Sea, Turkey). *COMU J Mar Sci Fish* 2020 3 (1), 47-50. DOI: 10.46384/jmsf.744332
- ALIÇLI, T.Z. (2010). Marmara Denizi'nde kılıç balığı üzerine bir derleme. Bayram Öztürk (Ed), *Marmara Denizi 2010 Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, İstanbul, TÜDAV Yayınları (s. 317-325)
- ALTIN, A., AYYILDIZI, H., EMANET, M., ALVER, C., ve ORMANCI, H. B. (2016). Gökçeada'da (Ege Denizi) zıpkın ile kılıç balığı (*Xiphias gladius*) avcılığının mevcut durumu. *Turkish Journal of Aquatic Sciences*, 31 (1), 23-29. DOI: 10.18864/TJAS201603

- ALVER, C., AYYILDIZI, H., ve ALTIN, A. (2016). Gökçeada çevresinde zıpkın ile yakalanan kılıç balıklarının (*Xiphias gladius*) yaş ve büyüme özellikleri. *Ege Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 33 (1), 21-26. DOI: 10.12714/egejfas.2016.33.1.04
- ARTÜZ, I. (1956). Türkiye pelajik avcılığına bakış. *Balık ve Balıkçılık*, 4 (9), 38-54.
- AYDIN, M., ve DOYUK, S. A. (2012). Türkiye'deki kılıç (*Xiphias gladius*), tulina (*Thunnus alalunga*), yazılı orkinos (*Euthynnus alletteratus*) avcılığı. *Ordu Üniv. Bil. Tek. Derg.*, 2 (1), 1-12
- BILGE, İ. (1971). Türkiye'nin bölge bölge balık yatakları. *Balık ve Balıkçılık*, 19 (2), 37-39.
- CANYIĞIT, A. (1962). Japon usulü orkinos balığı avcılığı (Magro Nobenava) ve malzeme hazırlığı. *Balık ve Balıkçılık*, 10 (5-6), 9-13.
- ÇEKİÇ, M., HEREKLİOĞLU, M., ve ERGÜDEN, D. (2020). Ege Denizi'nde deniz patlıcanı (*Holothuroidae*) avcılığı yapan balıkçıların sosyo-ekonomik durumu. *Acta Aquatica Turcica*, 16 (2), 214-237. <https://doi.org/10.22392/actaquat.637400>
- CEYHAN, T., ve AKYOL, O. (2014). On the Turkish surface longline fishery targeting swordfish in the Eastern Mediterranean Sea. *Turkish Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 14, 825-830. DOI: 10.4194/1303-2712-v14_3_25
- DEMİR, M., ACARA, A., ve ARIM, A. (1956). Kılıç balığı (*Xiphias gladius* L.) üzerinde araştırmalar. *Hidrobiyoloji Mecmuası, Seri A*, 3 (3-4), 137-143.
- DEMİR, M., ACARA, A., ve ARIM, A. (1958.) About the Sword-fish (*Xiphias gladius* L.). *GFCM Proceeding Technical Papers* No: 20: 141-143.
- DEMİROL, F., ve YÜKSEL, F. (2013). Keban Baraj Gölü kerevit avcılığının sosyo-ekonomik yapısı. *Tunceli Üniversitesi Bilim ve Gençlik Dergisi*, 1 (2), 13-23.
- DEVECIYAN, K. (2006). *Türkiye'de Balık ve Balıkçılık*, (Çev., Erol Üyepazarcı) İstanbul: Aras Yayınları.
- DOĞAN, K. (2009). İznik Gölü (Bursa) gümüş balığı avcılığı yapan tekne sahibi balıkçıların sosyo-ekonomik analizi. *Journal of Fisheries Sciences.com*, 3 (1), 58-67. DOI: 10.3153/jfscom.2009009
- ERDEM, M. ve AKYOL, O. (2005). Fethiye yöresinde (Akdeniz) paraketeyle kılıç (*Xiphias gladius* Linnaeus, 1758) avcılığı üzerine bir ön çalışma. *E.U. Journal of Fisheries & Aquatic Sciences*, 22 (1-2), 201-204.
- ERYAĞCI, E. (2019). *Kılıç balığı (Xiphias gladius L, 1758) avcılığına yönelik pelajik uzatma ağ denemeleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi. İzmir.
- FROESE, R., PAULY, D. EDS. (2016) FishBase. World Wide Web electronic publication. Erişim adresi: <https://www.fishbase.se/search.php>
- GOOGLE EARTH. (2021). Erişim adresi: <https://earth.google.com/>
- GÜRTÜRK, N. (1967). Poyrazköy balıkçıları ile bir sohbet. *Balık ve Balıkçılık*, 15 (7), 17-19.
- ICCAT. (2017). 25th Regular Meeting of the Commission, Erişim adresi: <http://www.iccat.int/com2017/>
- KAHRAMAN, S.A., & DAĞLI, Y. (2008). *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- KARAPINAR, Ş. (1964) Burunlarında süngü gibi uzantısı olan balıklar (Kısım III). *Balık ve Balıkçılık*, 12 (10), 1-6.
- LOMBARDO, F., BAIATA, P., PIGNALOSA, P., GIOACCHINI, G., CANDELMA, M. & CARNEVALI, O. (2017). Length/weight relationship for Swordfish (*Xiphias gladius* L.) caught by longliners in the Mediterranean Sea. *Collect. Vol. Sci. Pap. ICCAT*, 73 (3), 1141-1146. Erişim adresi: https://www.iccat.int/Documents/CVSP/CV073_2017/n_3/CV073031141.pdf
- LOMBARDO, L.F., GIOACCHINI, G., PAPPALARDO, L., CANDELMA, M., PIGNALOSA, P., & CARNEVALI, O. (2018). Length-weight relationships for the Mediterranean swordfish, *Xiphias gladius*, L. *Col. Vol. Sci. Pap. ICCAT*, 75 (4), 597-604. Erişim adresi: https://iccat.int/Documents/CVSP/CV075_2018/n_4/CV075040597.pdf

- NAKAMURA, I. (1985). Billfishes of the World (An annotated and illustrated catalogue of marlins, sailfishes, spearfishes and swordfishes known to date). *FAO Fisheries Synopsis 125* (5): Rome, 65 s. (ISBN 92-5-102232-1). Erişim adresi: <http://www.fao.org/3/ac480e/ac480e.pdf>
- ONAT, S. (1970). Pelajik balıklar ve avlanma devreleri. *Balık ve Balıkçılık*, 18 (3), 39-40.
- ÖZTÜRK, B. (2015). Nature and extent of the illegal, unreported and unregulated (IUU) fishing in the Mediterranean Sea. *J.Black Sea/Mediterranean Environment*, 21 (1), 67-91.
- TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI. (2016). 4/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ 2016/35. (2016). *Resmi Gazete* (Sayı: 29800) Erişim adresi: <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=22750&MevzuatTur=9&MevzuatTertip=5>
- TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI. (2020). Su Ürünleri İstatistikleri, *Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü İstatistikleri 2000-2019*. Erişim adresi: <https://www.tarimorman.gov.tr/SGB/Belgeler/SagMenuVeriler/BSGM.pdf>
- TEZEL, R. (1964). Boğaziçi'nde tarihi kılıç balıkçılığı. *Balık ve Balıkçılık*, 6 (4), 24-29.
- TSERPES, G., PERISTERAKI, P., DI NATALE A. & MANGANO, A. (2003). Length-weight relationships for Mediterranean swordfish. *Collect. Vol. Sci. Pap. ICCAT*, 55 (1), 85-90. Erişim adresi: https://iccat.int/Documents/CVSP/CV075_2018/n_4/CV075040597.pdf
- TÜİK (2018-2020). Su Ürünleri İstatistikleri. *Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni*, 30697, 33734, 37252, Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=tarim-111&dil=1>
- ÜNER, S. (1992). *Balık Avcılığı ve Yemekleri*. İstanbul: İnkilap Kitabevi.